

Z á p i s n i c a
zo zasadnutia výboru Slovenskej fyziologickej spoločnosti, konaného dňa
29.10.2024

na Fyziologickom ústave Lekárskej fakulty UK, Sasinkova 2, Bratislava

Prítomní členovia a čestní členovia výboru: K. Babinská, S. Čáčányiová, A. Čalkovská, V. Donič, K. Javorka, D. Ježová, D. Ostatníková, O. Pecháňová, P. Švorc; ospravedlnený: M. Ferko
Členovia Dozornej rady: B. Mravec – predseda, J. Török, ospravedlnený: M. Javorka.

Zasadnutie otvorila predsedníčka prof. Čalkovská. Prítomní si minútou ticha uctili pamiatku čestného člena výboru MUDr. Ladislava Macha, DrSc., s ktorým sa akademická obec rozlúčila v auguste t.r. Spomienka na dr. Macha vrátane jeho prínosu pre fyziológiu je zverejnená v Monitore medicíny SLS, číslo 3-4, 2024.

Výbor ďalej rokoval podľa programu:

- 1) Vyhodnotenie Súťaže o najlepšiu publikáciu SFyS za rok 2023
- 2) Vyhlásenie Súťaže o najlepší poster na Fyziologických dňoch
- 3) Informácie o realizovaných a pripravovaných podujatiach
- 4) Informácie z IUPS a FEPS
- 5) Jubilanti 2025
- 6) Rôzne

Ad 1) Prof. Javorka informoval o priebehu Súťaže o najlepšiu publikáciu SFyS v roku 2023. Prihlásilo sa 7 originálnych prác a jedna prehľadová. V súlade s podmienkami súťaže komisia v zložení (bez titulov) I. Herichová, M. Javorka, B. Mravec hodnotila originálne práce. Zhodne najväčší počet bodov od každého hodnotiteľa získala práca autorov Mikolka a spol. „Synthetic surfactant with a combined SP-B and SP-C analogue is efficient in rabbit models of adult and neonatal respiratory distress syndrome“ z Ústavu fyziológie JLF UK v Martine, v spolupráci s Karolinska Institut, Štokholm a pracoviskami v Rige, publikovaná v Translational Research 262 (2023) 60–74. IF JCR = 6,4; Q1. Ocenený prvý autor si diplom preberie na najbližších FD.

Ad 2) Výbor vyhlásil Súťaž o najlepší poster mladých fyziológov, ktorá sa uskutoční počas FD 2025 podľa štandardných kritérií: prvý a zároveň prezentujúci autor je člen Slovenskej fyziologickej spoločnosti; vek do 35 rokov, prihlásenie do súťaže do stanoveného termínu 30.1.2025.

Ad 3) V roku 2024 boli zrealizované podujatia:

- 99. Fyziologické dni so sympóziom k 100. výročiu slovenskej fyziológie a vydaním publikácie, 7.-8. 2. 2024. FD boli zhodnotené na júnovom zasadnutí výboru.
- New Frontiers in Basic Cardiovascular Research, Sète, Francúzsko, 22.-24. máj 2024
- 51. Konferencia komisie experimentálnej kardiológie (KEK) na Šumave, 9.-11.10.2024, organizátor LF UK Plzeň. Hlavná téma konferencie: "Bunkové mechanizmy kardiovaskulárnych ochorení a intervencie". Zo Slovenska bolo pomerne málo účastníkov.

Plánované podujatia v roku 2025:

- 100. Fyziologické dni v dňoch 4.-5.2.2025, miesto: Praha, Albertov, 1. LF UK. Organizátori navrhujú rovnaké poplatky ako počas predchádzajúcich FD a plánujú vydať osobitné číslo Čs. fyziológie, resp. zborník k 100. výročiu konania spoločných fyziologických dní ČFS a SFyS.

- O. Pecháňová referovala o NO sympóziu v jeseni 2025, miesto: Chorvátsko, organizuje ÚNaPF CEM SAV a o konaní Medzinárodného patofyziologického kongresu v Rumunsku, Constance, v 05, 06, alebo 10/2025
- Konferencia KEK na Slovensku, október 2025. Podľa predbežnej informácie bude konferenciu organizovať ÚVS CEM SAV (M.Ferko a spol.), plánované miesto: Malokarpatská vína oblasť.

Ad 4) Informácie z IUPS a FEPS

FEPS (informovala A.Čalkovská):

- úhrada členského do FEPS za 2024 vo výške 243,- eur sa zrealizovala v októbri
- na Kongrese FEPS (a Španielskej fyziologickej spoločnosti) v Granade v dňoch 4.-6.9.2024 bol zaregistrovaných 20 účastníkov zo Slovenska. 5.9.2024 sa konal FEPS Council Meeting: ExCo a zástupcovia národných spoločností. Agenda: predstavenie nového člena Executive Committee László Csernoch, University of Debrecen, Hungary; vzťahy FEPS vs. Federation of Neuroscience Societies (FENS), European Animal Research Association (EARA) a iné spoločnosti; informácie o kongrese v Granade týkajúce sa napr. počtu plenárnych a keynote prednášok, počtu vedeckých a pedagogických sympózií, počtu udelených travel grantov; Acta Physiologica: nový Editor-in-Chief Tobias S.Wang (University of Aarhus, Dánsko) a udeľovanie Rising star award; aktivity FEPS v období 2023/2024 – nový dizajn webstránky, travel granty, FEPS Job Market, newsletter – informovanie aj o národných akciách, Task Force on Physiology Education; zlepšovanie vzťahov a komunikácie FEPS s členskými krajinami – stretnutia v malých skupinách 2x ročne; The 2025 IUPS/Europhysiology meeting – informácie o účasti a úlohe FEPS, účasť 2 nobelistov (Ratcliffe, Hell); kreovanie návrhovej komisie pre FEPS President Elect (predsedníčka je Susan Wray, UK); Iniciatíva FEPS: European Accredited Physiologist Registration (EURAP), snaha o vytvorenie European Accredited Physiologist a Advanced Center for Physiology Education; FEPS Academy (FEPS FM – Fellow Members); ďalšie konferencie FEPS: 2026-2028 zatiaľ nie je rozhodnuté, 2029 – Joint FEPS a Hungarian Physiological Society v Segede (100.výročie Maďarskej FS); Nina Ullrich financie: FEPS v pozitívnych číslach.

IUPS (informoval K.Javorka):

- 11.9.2024 sa dištančne konal IUPS Fellows Meeting, na ktorom sa referovalo o súčasných i plánovaných aktivitách IUPS i národných spoločností a diskutovalo sa o súčasnom postavení a význame fyziológie vo vede i v klinickej medicíne.
- V októbri t.r. začala nová séria vedeckých stretnutí pod názvom: IUPS Beacon Meetings. Prvý takýto meeting sa konal 25.- 28. 10. 2024 v Nemecku (Tutzing pri Mníchove) pod názvom „Rhythmic activity and its disorders in muscle and brain“.
- 10. medzinárodný kongres FIPS (Federation of Indian Physiological Sciences) s hlavnou témou: „ Clinical and interventional physiology: Current and future scopes in Indian scenario“ bol v Patne (India) 21.- 26. októbra 2024.
- V polovici februára 2025 sa bude konať kongres afrických fyziológov (AAPS/ESPS). Takýto kongres sa koná každé 4 roky a okrem prezentácie nových vedeckých poznatkov sa v jeho rámci konajú workshopy na zdokonalenie profesionálnych, edukačných, metodických i publikačných schopností účastníkov.
- Budúci IUPS kongres bude 11.-14. septembra 2025 vo Frankfurte nad Mohanom spoločne s Europhysiology. O konkrétnych podrobnostiach budeme členov SFyS včas informovať.
- IUPS ďalej rozvíja „Mentoring Program“ zameraný na zdokonaľovanie vzdelávania a prípravy doktorandov a budúcich profesionálov pre prácu vo fyziológii pomocou

mentorov v Afrike (prvý meeting bol zorganizovaný v spolupráci s East African Society v Tanzánii) a v Ázii (Vietnam, Laos, Thajsko, Mongolsko, Nepál).

- V októbri 2024 bol uzavreté prihlášky na ceny: IUPS - Early Stage Faculty Prizes 2024 a IUPS Julie Chan Prize. O možnosti uchádzať sa o tieto ceny sme opakovane informovali našich členov.

Ad 5) Jubilanti v r. 2024 si preberú ocenenia na FD v Prahe (D. Ježová, L. Lacinová). Prof. Béderovi odovzdajú ocenenie D. Ostatníková a K. Babinská na decembrovom stretnutí zamestnancov Fyziologického ústavu LF UK.

A. Čalkovská informovala, že na návrh Prezídia SLS, ktorý výbor SFyS podporil, bola prof. K. Javorkovi udelená Jesseniova cena za celoživotné dielo. Prebral si ju na Kongrese SLS 23.9.2024. Vzhľadom k tomu Prezídium neodsúhlasilo predchádzajúci návrh udelenia ocenenia Strieborný odznak – Strom života, ktorý výbor SFyS navrhol na svojom zasadnutí dňa 3.6.2024.

Jubilanti v r. 2025: Výbor SFyS sa rozhodol udeliť nasledovné ocenenia práce v prospech slovenskej fyziológie nasledujúcim jubilantom (bez titulov): M.Kriškovi (85) a V.Kristovej (75) ďakovné listy, J.Slezákovi (85) Strieborný odznak SLS „Strom života“, F. Jaglovi (80) Strieborný odznak SLS "Strom života", A. Čalkovskej (60) Zlatú medailu SLS, M. Javorkovi (50) a B. Mravcovi (50) Bronzovú medailu SLS.

Ad 6) Rôzne

- Predsedníčka predložila požiadavku SLS o nahlásenie vedeckých a odborných podujatí, ktoré budú členovia SFyS organizovať v roku 2025. Podujatia je potrebné nahlásiť cez výbor SFyS do 30. novembra 2024. Tlačivo je možné stiahnuť na <https://sls.sk/web/> - Kalendár podujatí SLS 2025 – registračný formulár.

Predsedníčka poďakovala prof. Ostatníkovej za poskytnutie priestorov a pohostinnosť pri zasadnutí výboru.

V Martine dňa 4.11.2024

Zapísali: A.Čalkovská, K.Javorka